

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Румяна Събчева Търновска - Къдрева, дм
ДКЦ „Александровска“ ЕАД - София

Относно: избор на **ДОЦЕНТ** в област на висше образование 7. «Здравеопазване и спорт», по професионално направление 7.1. «Медицина» и научна специалност «Кардиология», шифър 03.01.47 за нуждите на Катедра «Пропедевтика на вътрешните болести» на Факултет Медицина при Медицински университет – Плевен, във връзка с **конкурс**, обявен в “Държавен вестник” бр. 61/05.08.2016 г. и Заповед № 2134 от 25.10.2016 г. на Ректора на Медицински университет - Плевен за назначаване на научно жури.

За участие в конкурса са подадени документи от един кандидат – **д-р Аспарух Георгиев Николов, дм**, асистент в Катедра «Пропедевтика на вътрешните болести» на Факултет Медицина при Медицински университет – Плевен.

Рецензията е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научните степени и заемане на академичните длъжности в Медицински университет - Плевен.

Професионално развитие

Д-р Аспарух Николов е роден на 10 август 1984 г. в Плевен.

През 2009 г. завършва медицина в Медицински университет – Плевен с отличен успех.

2009-2010 г. е лекар-ординатор в Клиника по вътрешни болести към УМБАЛ «Д-р Георги Странски» - Плевен.

2010-2011 г. е хоноруван преподавател в Клиника по вътрешни болести, Катедра «Пропедевтика на вътрешните болести» при Медицински университет – Плевен.

От 2011 г. е лекар-асистент в Клиника по вътрешни болести, Катедра «Пропедевтика на вътрешните болести» при Медицински университет – Плевен.

Доктор по научната специалност кардиология (03.01.47) от април 2014 г. (тема на дисертационния труд «Клинико-имунологична връзка между промените в обмяната на еластин и колаген IV и съдовите увреждания при болни със захарен диабет тип 2 и артериална хипертония без органични усложнения»). Диплома № D0030.

Има **призната специалност** по:

- **Кардиология** от 01.06.2016 г. Диплома № 020314.

Учебно-преподавателска дейност

Заемани **академични длъжности**:

От 2011 г. д-р Аспарух Николов е лекар-асистент в Клиника по вътрешни болести, Катедра «Пропедевтика на вътрешните болести» при Медицински университет – Плевен.

Според представената Справка от Ръководството на Медицински университет - Плевен учебната натовареност на д-р Николов през последните четири академични години е съответно: 2012/2013 – 452 часа; 2013/2014 – 740 часа; 2014/2015 – 675 часа; 2015/2016 (към 30 юни 2016 г.) – 406 часа, свързани предимно с обучение на английски език.

Количествените и качествените критерии за оценка на учебно-преподавателската дейност на д-р Аспарух Николов напълно покриват изискванията на МУ - Плевен за заемане на академичната длъжност "Доцент".

Научно-изследователска дейност

Основните научни интереси на д-р Аспарух Николов са предимно в областта на артериалната хипертония; липидните индекси и съдовото увреждане при атеросклероза; захарния диабет; патологичната обмяна на съдовите протеини еластин и колаген IV.

Ще спомена някои от най-важните приноси с научно-теоретично, научно-приложно и клинично-практическо значение.

- За първи път в България са проучени анти-еластинови антитела (IgG, IgM, IgA) при пациенти с диабет тип 2 и артериална хипертония (АХ) без органични усложнения. Повишените нива на IgA анти-еластиновите антитела показват интензивно еластиново разграждане и са свързани както с процеса на развитие на диабетна микроангиопатия, така и с контрола на артериалното налягане (АН). Пациентите с микроангиопатия показват най-високи нива на анти-еластинови IgA в сравнение с тези от останалите групи. Установените зависимости между активността на заболяването (наличие на съдови усложнения) и находката в серума (AEAbs IgA) може да се използва за мониториране развитието на съдови промени на ниво микроциркулация при диабетици с АХ.

При диабетиците с АХ е установено статистическо значимо повишение на стойностите на AEAbs IgA при пациентите с незадоволителен контрол на АН, което предполага съществуването на вероятна връзка между промените в серумните нива на AEAbs IgA и контрола на АХ при диабетици.

- За първи път в България е използван метод за определяне на несвързаните IgG AEAbs в серум на пациенти със захарен диабет тип 2 и АХ без органични усложнения. Несвързаните IgG AEAbs се асоциират с ускорената акумулация на липиди в артериите (несвързаните IgG AEAbs серумни нива корелират с триглицеридите, холестерола и повишеното АН).

- Несвързаните IgG AEAbs могат да бъдат използвани като индикатор за диагноза и прогноза на малкосъдовите увреждания при диабетици с АХ без органични усложнения.

- Серумните нива на антиколагеновите тип IV (анти-KIV) IgG могат да се използват като маркер за диагнозата и прогнозата на диабетната ретинопатия.

- Определянето на серумните нива на анти-KIV IgM може да бъде полезен маркер за идентифицирането на болни със захарен диабет тип 2 и АХ, които са с висок риск за развитие на съдови усложнения. Пациентите с малкосъдови усложнения имат сигнификантно по-високи стойности на анти-KIV IgM в сравнение със здравите.

- Резултатите от изследвания на серумните нива на циркулиращите еластин-антиеластинови имунни комплекси (ЦИК) и анти-еластинови антитела (AEA) предполага съществуването на връзка между промените в нивата на серумните AEAbs IgA, ЦИК, затлъстяването и есенциалната хипертония. Определянето на

серумните AEAbs IgA и ЦИК може да бъде полезен метод за мониториране развитието на АХ при пациенти със затлъстяване.

- При пациентите със стабилна коронарна артериална болест са установени промени в метаболизма на еластина, които са свързани с ускорена деградация и освобождаване в серума на циркулиращи еластиновите деградационни пептиди (ЕДП). Завишените серумни нива на ЕДП показват процес на увреждане на съдовата стена при болните със стабилна коронарна болест.

- Установена е връзка между повишението на анти-KIV IgG и високите липидни индекси, и развитието на малкосъдови усложнения при болни със захарен диабет тип 2 и АХ. Установената корелация между засилената обмяна на колаген тип IV (повишени анти-KIV IgG) и липидните индекси (особено TC/HDL и TG/HDL) показва, че те могат да бъдат по-полезни отколкото изолираните показатели на липидния профил при идентифициране на субекти с по-голям риск за развитие на съдова увреда.

- За първи път в страната е разработен метод за определяне на серумните нива на късните продукти на неензимно гликиране (AGEs) – резултат на дълготрайна хипергликемия, в серума на диабетици с АХ без органични усложнения. Установена е връзка между серумните нива на AGE-EDP и съдовите увреждания. Измерването на AGE-EDP е от полза за мониториране на развитието и лечението на диабетните съдови увреждания.

Д-р Николов е автор и съавтор на **30** реални публикации, от които **14** в международни научни списания. В 17 от научните разработки е самостоятелен или първи автор.

В списания с **IF** има **10** публикации.

Приложени са **26** отпечатани научни съобщения от конгреси и симпозиуми – 8 в България и 18 в чужбина.

Общият **IF** на списанията с публикации на д-р Аспарух Николов е **62,759**.

Във връзка със заявена цитатна справка е направено търсене за цитирания на публикации на д-р Аспарух Николов в Scopus, Web of Knowledge и Google Scholar. Издирени са **35** цитации в чужди източници и **1** в български източник.

Качествената характеристика на представените публикации е с високо научно и научно-приложно равнище.

Приложено е удостоверение от Комисията по финансиране на научно-изследователски проекти при МУ – Плевен за участие на д-р Аспарух Николов в следните **научно-изследователски проекти**:

1. № 1/2011 г. Клинико-имунологична връзка между промените в обмяната на еластин и колаген тип IV и съдовите промени при пациенти със захарен диабет тип 2 и артериална хипертония без органични увреждания.
2. № 7/2013 г. Клинико-имунологична връзка между промените в серумните концентрации на ендотелин -1 (ET-1) и матриксните металопротеинази 2 и 9 (MMPs – 2 и 9) при диабетици с артериална хипертония.
3. № 12/2016 г. Промени в обмяната на еластин и абнормна ендотелна функция при болни с артериална хипертония в различни стадии.
4. № 16/2016 г. Определяне на липопротеин-свързаната фосфолипаза A2, аполипопротеин В и аполипопротеин А1 като предиктори на кардиоваскуларен риск у пациенти с метаболитен синдром

Диагностично-лечебна дейност

Приложена е справка от началника на Клиниката по вътрешни болести доц. д-р Иван Цинликов за извършените от д-р Аспарух Николов диагностично-лечебни процедури.

Други активности

Д-р Аспарух Николов е **член** на:

- Европейската асоциация за изучаване на диабета;
- Американската диабетна асоциация;
- Европейското дружество по атеросклероза;
- Българската асоциация за изучаване на затлъстяването и свързаните заболявания;
- Европейската асоциация за изучаване на затлъстяването;
- Канадската мрежа за изучаване на затлъстяването;
- Международното дружество по матриксна биология;
- Дружеството на кардиолозите в България (ДКБ).

Заклучение

Д-р Аспарух Николов е млад кардиолог със 7 години трудов стаж, но с широки интереси в областта на кардиологията, утвърден вече преподавател в МУ – Плевен, автор и съавтор на значителен брой и с високо качество научни изследвания и публикации у нас и в чужбина.

Със своите качества, добра езикова култура (владее отлично английски език), подчертан стремеж към нови знания и самоусъвършенстване, професионална подготовка, сериозна учебна натовареност и значителен брой научни публикации д-р А. Николов покрива изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ - Плевен.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват **положително** за избора на **д-р Аспарух Георгиев Николов, дм** за **ДОЦЕНТ** по научната специалност «КАРДИОЛОГИЯ», шифър 03.01.47 за нуждите на Катедра «Пропедевтика на вътрешните болести» на Факултет Медицина при Медицински университет – Плевен.

София, 13.11.2016 г.

Проф. д-р Румяна С. Търновска-Къдрева, дм

